# KOMISIJAS REGULA (ES) 2019/1091

**(2019. gada 26. jūnijs),**

**ar ko attiecībā uz prasībām par tādu produktu eksportu, kas satur no atgremotājiem un neatgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Regulu (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai ([1]), un jo īpaši tās 23. panta pirmo daļu un 23.a panta m) punktu,

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 999/2001 ir izklāstīti noteikumi dzīvnieku transmisīvo sūkļveida encefalopātiju (TSE) profilaksei, kontrolei un apkarošanai. Tā attiecas uz dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanu un laišanu tirgū un konkrētos īpašos gadījumos uz to eksportu.

(2) Aizliegums eksportēt uz trešām valstīm pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas iegūtas no atgremotājiem, un produktus, kas satur šādas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, tostarp organisko mēslojumu un augsnes ielabotājus, sākotnēji ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1234/2003 ([2]) tika ieviests, lai novērstu govju sūkļveida encefalopātiju (GSE) pārnesi uz trešām valstīm ar potenciāli kontaminētām pārstrādātām dzīvnieku olbaltumvielām un lai nepieļautu risku, ka GSE atkārtoti nonāk Savienībā.

(3) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) 2018. gada jūnijā atjaunināja kvantitatīvo riska novērtējumu par GSE risku, ko rada pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas ([3]). *EFSA* secināja, ka GSE kopējā infekciozitāte, ko rada pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, 2018. gadā bija četras reizes mazāka nekā lēsts 2011. gadā.

(4) Ņemot vērā *EFSA* sniegto atzinumu par pārstrādātām dzīvnieku olbaltumvielām, Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikuma V nodaļas E iedaļas 2. punktā noteiktajā atkāpē ir lietderīgi iekļaut organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājus, kas satur no atgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, ja tie nesatur 1. kategorijas materiālu un no tā iegūtus produktus vai 2. kategorijas materiālu un no tā iegūtus produktus, izņemot pārstrādātus kūtsmēslus.

(5) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikuma V nodaļas E iedaļas 2. punkts, kas aizliedz eksportēt produktus, kas satur no atgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas.

(6) Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikuma V nodaļas E iedaļas 3. punkts nosaka nosacījumus, kas piemērojami pārstrādātu dzīvnieku olbaltumvielu, kas iegūtas tikai no neatgremotājiem [dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji], vai šādas olbaltumvielas saturošu barības maisījumu eksportam. Tomēr nav noteikti nosacījumi tāda organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju eksportam, kas satur no neatgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas. Tāpēc Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikuma V nodaļas E iedaļā būtu jāpievieno jauns 5. punkts, kurā paredzēti šādi nosacījumi.

(7) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

([1]) OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.
([2]) Komisijas 2003. gada 10. jūlija Regula (EK) Nr. 1234/2003, ar ko groza I, IV un XI pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001 un Regulai (EK) Nr. 1326/2001 attiecībā uz transmisīvajām sūkļveida encefalopātijām un dzīvnieku barošanu (OV L 173, 11.7.2003., 6. lpp.).
([3]) *EFSA Journal* 2018; 16(7):5314

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

*1. pants*

Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

*2. pants*

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2019. gada 26. jūnijā

*Komisijas vārdā –*
*priekšsēdētājs*
Jean-Claude JUNCKER

*PIELIKUMS*

Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu groza šādi:

1) V nodaļas E iedaļas 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Neskarot 1. punktu, tādu produktu eksports, kuri satur no atgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, ir aizliegts.

Izmantojot atkāpi, šo aizliegumu nepiemēro:

a) pārstrādātai lolojumdzīvnieku barībai, kas satur no atgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas un kas:

i) ir pārstrādāta apstiprinātos uzņēmumos vai ražotnēs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1069/2009 24. panta 1. punkta e) apakšpunktu; un

ii) ir iesaiņota un marķēta saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

b) organiskajam mēslojumam vai augsnes ielabotājiem, kas definēti Regulas (EK) Nr. 1069/2009 3. panta 22. punktā un satur pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas iegūtas no atgremotājiem, vai tādu pārstrādātu dzīvnieku olbaltumvielu maisījumu, kas iegūtas no atgremotājiem un dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji, ar nosacījumu, ka:

i) tie nesatur 1. kategorijas materiālu un no tā iegūtus produktus vai 2. kategorijas materiālu un no tā iegūtus produktus, izņemot kūtsmēslus, kas definēti Regulas (EK) Nr. 1069/2009 3. panta 20. punktā un pārstrādāti saskaņā ar noteikumiem par pārstrādātu kūtsmēslu laišanu tirgū, kas izklāstīti Komisijas Regulas (ES) Nr. 142/2011 XI pielikuma I nodaļas 2. iedaļas a), b), d) un e) punktā;

ii) pārstrādātās dzīvnieku olbaltumvielas, ko satur organiskais mēslojums vai augsnes ielabotāji, atbilst īpašajām prasībām, kas izklāstītas Regulas (ES) Nr. 142/2011 X pielikuma II nodaļas 1. iedaļā;

iii) organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju sastāvā var būt arī citi 3. kategorijas materiāli, kas pārstrādāti saskaņā ar:

— jebkuru no 1.–7. pārstrādes metodēm, kas izklāstītas Regulas (ES) Nr. 142/2011 IV pielikuma III nodaļā, vai

— prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 142/2011 V pielikuma III nodaļas 1. iedaļā attiecībā uz kompostu vai fermentācijas atliekām no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes biogāzē, vai

— īpašajām prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 142/2011 XIII pielikumā, ja šādus materiālus var izmantot organiskajam mēslojumam un augsnes ielabotājiem saskaņā ar minēto regulu;

iv) tie ir ražoti apstiprinātos uzņēmumos vai ražotnēs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1069/2009 24. panta 1. punkta f) apakšpunktu;

v) tie ir sajaukti ar tādu sastāvdaļu proporcionālā daudzumā, kuru atļāvusi tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā organiskais mēslojums vai augsnes ielabotāji ir ražoti, un kura padara šo produktu negaršīgu dzīvniekiem vai kā citādi efektīvi novērš maisījuma nepareizu izmantošanu barošanai. Šo sastāvdaļu sajauc ar organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājiem ražotnē, kurā tie ražoti, vai ražotnē, kas šim nolūkam reģistrēta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 142/2011 XI pielikuma II nodaļas 1. iedaļas 2. punktu.

Ja galamērķa trešās valsts kompetentā iestāde pieprasa, tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā ražo organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājus, var atļaut izmantot tādas citas sastāvdaļas vai tādas citas metodes, ar ko novērst organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju izmantošanu par barību, kas atšķiras no šajā dalībvalstī atļautajām sastāvdaļām un metodēm, ja tās nav pretrunā noteikumiem, kas noteikti Regulas (ES) Nr. 142/2011 22. panta 3. punktā un XI pielikuma II nodaļas 1. iedaļas 3. punktā;

vi) tie ir pārstrādāti, lai nodrošinātu patogēnu dekontamināciju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 142/2011 XI pielikuma II nodaļas 1. iedaļas 5. punktu;

vii) uz to iepakojuma vai taras ir piestiprināta etiķete ar norādi "Organiskais mēslojums vai augsnes ielabotāji/Neganīt lauksaimniecības dzīvniekus vai neizmantot kultūraugus par zāli barošanai vismaz 21 dienu pēc apstrādes";

viii) tie ir eksportēti atbilstoši šādiem nosacījumiem:

— aizplombētos konteineros tos pārvadā tieši no ražotnes, kas ražo organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājus, vai no reģistrētas ražotnes, kurā pievieno sastāvdaļu, kas padara produktu negaršīgu dzīvniekiem, līdz izvešanas vietai no Savienības teritorijas, kas ir Komisijas Lēmuma 2009/821/EK I pielikumā norādīts robežkontroles punkts. Pirms izbraukšanas no Savienības teritorijas uzņēmējs, kurš atbild par organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju pārvadāšanas organizēšanu, informē kompetento iestādi attiecīgajā robežkontroles punktā par sūtījuma ierašanos izvešanas vietā,

— sūtījumam pievieno pienācīgi aizpildītu tirdzniecības dokumentu, kas noformēts atbilstīgi paraugam Regulas (ES) Nr. 142/2011 VIII pielikuma III nodaļas 6. punktā un izdots, izmantojot integrēto datorizēto veterināro sistēmu (*TRACES*), kas ieviesta ar Komisijas Lēmumu 2004/292/EK. Šā tirdzniecības dokumenta I.28. ailē jānorāda izvešanas robežkontroles punkts,

— kad sūtījums ierodas izvešanas vietā, kompetentā iestāde robežkontroles punktā atbilstīgi riska pakāpei pārbauda plombu katram konteineram, kas atvests uz robežkontroles punktu. Ja plombu pārbauda un verifikācija nav apmierinoša, sūtījums vai nu jāiznīcina, vai jānosūta atpakaļ uz izcelsmes uzņēmumu, kas norādīts tirdzniecības dokumenta I.12. ailē,

— robežkontroles punkta kompetentā iestāde, izmantojot *TRACES* sistēmu, informē tirdzniecības dokumenta I.4. ailē norādīto kompetento iestādi par sūtījuma ierašanos izvešanas vietā un, attiecīgos gadījumos, par plombu pārbaudes iznākumu un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem,

— kompetentā iestāde, kas atbild par izcelsmes ražotājuzņēmumu vai reģistrēto ražotni, kurā pievieno sastāvdaļu, kas padara ražojumu negaršīgu dzīvniekiem, veic uz risku balstītas oficiālās kontroles, kurās pārbauda atbilstību pirmajam un otrajam ievilkumam un pārliecinās, vai *TRACES* sistēmā ir saņemts robežkontroles punkta kompetentās iestādes apstiprinājums par izvešanas punktā veikto kontroli attiecībā uz katru eksportēto sūtījumu, kas satur organisko mēslojumu un augsnes ielabotājus, kuru sastāvā ir no atgremotājiem iegūtas pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas vai maisījums ar pārstrādātām dzīvnieku olbaltumvielām, kas iegūtas no atgremotājiem un dzīvniekiem, kas nav atgremotāji.

Nosacījumus, kas izklāstīti 2. punkta b) apakšpunkta v), vii) un viii) punktā, nepiemēro organiskajam mēslojumam vai augsnes ielabotājiem, kas ir pārdošanai gatavos iepakojumos, kuri nav smagāki par 50 kg un paredzēti lietošanai galapatērētājam.";

2) V nodaļas E iedaļai pievieno šādu 5. punktu:

"5. Tāda organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju eksportam, kuri satur pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas iegūtas tikai no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji, un nesatur nekādus atgremotāju izcelsmes materiālus, piemēro šādus nosacījumus:

a) piemēro prasības, kas izklāstītas šīs iedaļas 2. punkta b) apakšpunkta i), ii), iii), iv), v), vi) un vii) punktā. 2. punkta b) apakšpunkta v) un vii) punktā izklāstītos nosacījumus nepiemēro organiskajam mēslojumam vai augsnes ielabotājiem, kas ir pārdošanai gatavos iepakojumos, kuri nav smagāki par 50 kg un paredzēti lietošanai galapatērētājam;

b) pārstrādātās dzīvnieku olbaltumvielas, ko tie satur un kas iegūtas no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji, ražo pārstrādes uzņēmumos, kas atbilst IV nodaļas D iedaļas c) punkta prasībām un kas ir norādīti saskaņā ar V nodaļas A iedaļas 1. punkta d) apakšpunktu;

c) tie ir ražoti uzņēmumos vai ražotnēs, kas pārstrādā vienīgi neatgremotāju izcelsmes organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājus.

Atkāpjoties no šā īpašā nosacījuma, kompetentā iestāde var atļaut eksportēt šajā punktā minēto organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājus, kas ražoti uzņēmumos vai ražotnēs, kurās pārstrādā organisko mēslojumu vai augsnes ielabotājus, kas satur atgremotāju izcelsmes materiālu, ja tiek īstenoti efektīvi pasākumi, kas novērš organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju, kas satur vienīgi neatgremotāju izcelsmes materiālu, un organiskā mēslojuma vai augsnes ielabotāju, kas satur atgremotāju izcelsmes materiālu, šķērskontamināciju;

d) tos transportē uz izvešanas vietu no Savienības teritorijas jaunā iepakojuma materiālā vai beztaras konteineros, ko neizmanto atgremotāju izcelsmes materiāla pārvadāšanai vai kas saskaņā ar dokumentētu, kompetentās iestādes iepriekš apstiprinātu procedūru pirms tam ir iztīrīti, lai novērstu šķērskontamināciju.

Nosacījumus, kas izklāstīti 5. punkta c) un d) apakšpunktā, nepiemēro organiskajam mēslojumam vai augsnes ielabotājiem, kas ir pārdošanai gatavos iepakojumos, kuri nav smagāki par 50 kg un paredzēti lietošanai galapatērētājam."